	<h1>PROCEDURE</h1>	Doc. Nr.: 10.6.
		Akkoord Bestuur: Herzien:

Eisen aan de kascommissie

Bij het selecteren van leden voor de kascommissie is het belangrijk om er op te letten dat de kandidaten niet alleen onafhankelijk en deskundig, maar ook tactvol zijn.

Onafhankelijkheid en onpartijdigheid

De wet stelt als expliciete eis slechts, dat de commissie uit tenminste twee, door de algemene vergadering benoemde en niet tot het bestuur behorende leden bestaat. Daarboven kunnen de statuten nog aanvullende eisen stellen. De genoemde wettelijke eisen hebben betrekking op de onafhankelijkheid en de onpartijdigheid. Doordat de benoeming van de kascommissie geschiedt door het hoogste orgaan binnen de vereniging, de algemene vergadering, is de onafhankelijkheid van de commissie ten opzichte van het bestuur beschermd. De onpartijdigheid wordt bevorderd door de wettelijke eis dat de kascommissieleden geen deel uit mogen maken van het bestuur. Wanneer een commissielid tegelijkertijd bestuurslid zou zijn, zou hij immers zichzelf controleren. Hoewel volgens de letter van de wet toegestaan is het uiteraard – uit oogpunt van onpartijdigheid en onafhankelijkheid – ook ongewenst om de commissie samen te stellen uit bijv. de echtgenotes van de penningmeester en de voorzitter.

Deskundigheid

Heel in het algemeen kunnen we stellen dat de leden van de kascommissie voldoende kennis moeten hebben om het financieel verslag te kunnen controleren, al dan niet met bijstand van een deskundige. Als de penningmeester aan de commissieleden moet vertellen wat zij moeten doen (en dat schijnt relatief nog vaak voor te komen...) heeft de controle natuurlijk weinig zin! Voor de controle is in veel gevallen weinig boekhoudkundige kennis nodig. Dit komt ook omdat de commissie niet op de eerste plaats de administratie van de vereniging controleert, maar het financieel verslag. Toch is het, zeker bij grotere organisaties, gewenst dat de leden van de kascommissie enige kennis van boekhouden en van jaarrekeningen hebben. En natuurlijk is cijfermatig inzicht ook vereist. De commissie zal op het gebied van het financieel verslag minstens een gelijkwaardige gesprekspartner voor de penningmeester moeten kunnen zijn. De algemene vergadering en de leden die zich beschikbaar stellen voor het lidmaatschap van de commissie van controle doen er goed aan, zich van deze deskundigheidseisen rekenschap te geven. Want... een controle die niets voorstelt is geen controle!

Persoonlijkheid

Het ligt voor de hand, dat aan de commissieleden ook qua persoonlijkheid eisen gesteld moeten worden. Sommige bestuurders hebben een aversie tegen controle en niemand vindt het prettig op zijn fouten te worden gewezen. Het benaderen van de 'gecontroleerde' dient dus met een zekere tact te geschieden en ook bij het inwinnen van informatie en het bespreken van eventuele fouten is diplomatiek optreden gewenst. De leden van de commissie van controle dienen altijd te beseffen dat het voeren van de administratie vaak veel tijd en energie kost (en in verenigingen meestal door vrijwilligers geschiedt) en dat opzettelijke fouten tot de uitzondering behoren. Een verstandig bestuur zal echter blij zijn met een goed uitgevoerde controle, omdat deze controle in het belang van de vereniging en het bestuur zelf is. En... iedereen is blij met een schouderklopje op z'n tijd!

	<h1>PROCEDURE</h1>	Doc. Nr.: 10.6.
		Akkoord Bestuur: Herzien:

Wat is de taak van een kascommissie?

In de jaarlijkse algemene ledenvergaderingen presenteren verenigingsbesturen hun financiële verslagen over het afgelopen jaar. En dus is er dan veel werk aan de winkel voor de 'kascommissies' van deze verenigingen. Want in bijna alle verenigingen controleert de commissie de jaarlijkse financiële verantwoording. Wat is nu precies de taak van zo'n kascommissie?

De kascommissie doet méér dan de kas controleren

De naam 'kascommissie' is weliswaar ingeburgerd, maar eigenlijk is de naam fout. Deze commissie doet immers veel méér dan alleen het controleren van de kas. De Nederlandse wet spreekt simpelweg over 'de commissie': "De commissie onderzoekt de balans en de staat van baten en lasten met toelichting en brengt aan de algemene vergadering verslag van haar bevindingen uit". Verder vermeldt de wet: "Het bestuur is verplicht de commissie ten behoeve van haar onderzoek alle door haar gevraagde inlichtingen te verschaffen, haar desgewenst de kas en de waarden te tonen en de boeken, bescheiden en andere gegevensdragers van de vereniging voor raadpleging beschikbaar te stellen."

Waar moet de 'kas'commissie in haar onderzoek naar kijken:

1. Financieel verslag.

De commissie moet vaststellen dat de informatie in het financieel verslag toereikend en correct is.

'Toereikend' houdt zoveel in als: niet te veel – niet te weinig – toegankelijk.

'Correct' wil zeggen: juist, volledig en actueel. Het financieel verslag moet een zodanige vorm en inhoud hebben, dat de leden adequaat geïnformeerd worden over het in het afgelopen boekjaar gevoerde financiële beleid en daarover een oordeel kunnen geven.

2. Naleving wettelijke en andere bepalingen.

Als de vereniging wettelijke bepalingen niet heeft nageleefd, zal het financieel verslag ook vaak niet volledig zijn. Denk bijvoorbeeld aan de naleving van belastingverplichtingen, zoals het inhouden van sociale lasten op betaalde lonen of over het afdragen van omzetbelasting over ontvangen sponsorgelden. Zo maakte de belastingdienst eind 2006 bekend dat aan 18 voetbalclubs naheffingen loonbelasting van gemiddeld € 25.000 en naheffingen omzetbelasting van gemiddeld € 30.000 waren opgelegd. In een aantal gevallen zijn ook nog boetes uitgedeeld. Als de vereniging dergelijke verplichtingen niet of niet goed naleeft, is het financieel verslag dus ook niet correct.

3. Risico's voor de vereniging.

Doordat de commissie inzicht heeft in de gehele administratie van de vereniging, kan zij ook risico's signaleren. Denk aan het ontbreken van een brand- en inboedelverzekering voor het clubhuis van de vereniging of aan de aanwezigheid van (te) grote hoeveelheden contant geld. In dat geval zal het minder snel worden ontdekt als een penningmeester gelden aan de verenigingskas onttrekt voor eigen gebruik. Bovendien loopt de vereniging het risico van diefstal en verlies bij brand.

	<h1>PROCEDURE</h1>	Doc. Nr.: 10.6.
		Akkoord Bestuur: Herzien:

Elke 'kascommissie' heeft dus zeer verantwoordelijke taken. Het is daarom van groot belang dat de commissie deskundig genoeg is om een goede controle uit te voeren. Fouten die niet ontdekt worden kunnen niet alleen leiden tot verkeerde besluitvorming in de algemene ledenvergadering, maar kunnen zelfs het voortbestaan van de vereniging bedreigen.

auteur: drs. Maarten den Ouden RA, De Kascommissiegids